

Prof. dr hab. Ewa Ziemann
Katedra Kinezylogii Sportu
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Eugeniusza Piaseckiego
ul. Królowej Jadwigi 27/39
61-871 Poznań

Poznań 04.05.2022r

Zakład Bioenergetyki i Fizjologii
Wysiłku Fizycznego
Wydział Nauk o Zdrowiu
z Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej
Gdański Uniwersytet Medyczny
Ul. Dębinki 1, 80-211, Gdańsk

UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU

06.05.2022

Dziekanat Wydziału Nauk o Zdrowiu

L.dz.

RECENZJA

wniosku o nadanie

Dr n. med. Magdalenie Mackiewicz-Milewskiej

tytułu naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych

i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauk o zdrowiu

Recenzję napisano w oparciu o obowiązujący akt prawny tj. na podstawie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozdział 4, art. 227 (Dz. U. 2018 poz. 1668) oraz uchwałę nr

15z/2022 Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy

Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Doktor Magdalena Mackiewicz-Milewska jest absolwentką Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Bydgoszczy, które to studia ukończyła w 1991 roku. Stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskała w 2001 na podstawie dysertacji pt.: „Wpływ biostymulacji laserowej na reakcje alfa adrenergiczne tętnicy ogonowej szczura”, opracowanej w oparciu o przeprowadzone badania w Katedrze Farmakologii Wydziału Lekarskiego AM w Bydgoszczy. Promotorem rozprawy doktorskiej był dr hab. Leszek Szadurski-Szadujkis, profesor UMK. Bezpośrednio po ukończeniu studiów medycznych odbyła 9-miesięczny staż naukowy stypendium Rządu Francuskiego w Paryżu w Klinice Kardiologii Hôpital Necker-Enfants Malades pod kierunkiem prof. Andre Vecheon, podczas którego zainteresowała się i opanowała podstawy echokardiografii osób dorosłych, które to umiejętności rozwijała po powrocie do kraju uczestnicząc w szeregu kursach i szkoleniach

podnoszących Jej kwalifikacje zawodowe. Należy do tego ukończenie kursów ultrasonograficznych; wszystkich modułów kursów mechanicznego diagnozowania i terapii zespołów bólowych kręgosłupa oraz kończyn wg. metody McKenziego; wykorzystania toksyny botulinowej w leczeniu spastyczności czy kursów rozwijających umiejętności diagnozy i leczenia osteoporozy. Ponadto w 1996 roku uzyskała specjalizację I stopnia z chorób wewnętrznych pod kierunkiem dr n.med. Małgorzaty Ukeji-Adamowicz, a następnie w 2001 roku, równocześnie z obroną doktoratu, specjalizację II stopnia z rehabilitacji medycznej pod kierunkiem prof. dr hab. Jana Talara.

Od 1992 roku jest zatrudniona, początkowo jako asystent, po obronie doktoratu jako adiunkt, a następnie jako starszy wykładowca w Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika (UMK, wcześniej Akademia Medyczna w Bydgoszczy). Od roku 2020 jest ponownie zatrudniona na stanowisku adiunkta – pracownika badawczo-dydaktycznego. Pani doktor Mackiewicz-Milewska pełni funkcję kierownika Kliniki Rehabilitacji Szpitala Uniwersyteckiego nr 1w Bydgoszczy. Jest czynnym lekarzem próbującym połączyć opiekę nad pacjentami z działalnością naukowo-badawczą i dydaktyczną. Jako lekarz z najwyższym stopniem specjalizacji zajmuje się rehabilitacją pacjentów po uszkodzeniach ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. Według autoreferatu od roku 2012 jest biegłym sądowym z dziedziny rehabilitacji do spraw prowadzonych przez Zakład Medycyny Sądowej CMUMK w Bydgoszczy.

Osiągnięcie naukowe

Jako osiągnięcie naukowe Pani doktor Mackiewicz-Milewska wskazała monotematyczny cykl publikacji pod wspólnym tytułem: *Powikłania zakrzepowo-zatorowe oraz zaburzenia w układzie krzepnięcia i fibrynolizy u pacjentów po urazach rdzenia kręgowego poddawanych rehabilitacji w różnym czasie po urazie*. Łączna wartość punktowa opublikowanych prac osiągnięcia naukowego wynosi 10,055 pkt impact factor, co odpowiada

370 punktom MNiSW. Pierwsza praca została opublikowana w 2016, pozostałe trzy w latach 2020-2021. Dwie prace należą do rangi czasopism z przedziału Q3-Q4 (J. Spinal Cord Med.), natomiast dwie do Q1 (J. Clin. Med.). Oświadczenia współautorów, w załączonej dokumentacji, wymienionych wyżej publikacji potwierdzają „znaczący i kluczowy” udział Kandydatki w ich powstawanie. Obowiązujące przepisy prawne wskazują, iż: „W

przypadku publikacji *wielo-autorskich kandydat przedkłada oświadczenie wszystkich współautorów określające indywidualny wkład każdego z nich w jej powstanie*". Niestety oświadczenia wszystkich współautorów, precyzujących ich udział w powstawaniu każdej z publikacji, są w każdym przypadku tej samej treści. Oryginalne publikacje numer 1 i 3 nie zawierają informacji jaki był indywidulany wkład poszczególnych współautorów, natomiast publikacje 2 i 4 podają rozbieżny z oświadczeniami udział. Szczegółowe zestawienie zamieszczam w poniższej tabeli. Wynika z tego fakt, iż w oryginalnych pracach Kandydatka wraz z drugą współautorką opracowała koncepcję badań, czyli obie Panie były pomysłodawczyniami podjętych działań naukowych i obie np. w publikacji nr 4 pisały oryginał pracy (czyli podwójne, pierwsze współautorstwo). Złożona do Rady Doskonałości Naukowej (RDN) dokumentacja wskazuje tylko Panią Doktor Mackiewicz -Milewską w tej roli. Ze względu na fakt, iż nie podano procentowego udziału poszczególnych osób, a załączone oświadczenia współautorów są szablonowe i nie różnicują ani ich indywidulanej, ani roli Kandydatki, wnioskowanie na czym polegała rzeczywista rola Pani Doktor jest utrudnione i zdecydowanie umniejsza wkład Pani Doktor. Uważam również tę niezgodność za błąd formalny.

Tabela prezentująca porównanie informacji dotyczących współautorstwa prac wchodzących w skład osiągnięcia naukowego

	Dane w publikacji oryginalnej	Dane w oświadczeniu złożonym do RDN
Publikacja nr 1 i 2	Brak informacji w artykule o udziale poszczególnych autorów	Opracowanie koncepcji i metodologii badania, kierowanie zespołem badawczym, zebranie materiału badawczego, udział w opracowaniu i interpretacji wyników oraz napisaniu manuskryptów: Mackiewicz-Milewska;
Publikacja nr 3	Koncepcja badań: Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz, Organizacja i integracja danych: Mackiewicz-Milewska, Cisowska-Adamiak Formalna analiza danych: Mackiewicz-Milewska, Rość, Świątkiewicz, Zebranie danych w badaniu: Mackiewicz-Milewska, Metodologia: Mackiewicz-Milewska, Rość, Obsługa administracyjna projektu: Mackiewicz-Milewska Źródła: Głowacka-Mrotek, Cisowska-Adamiak, Oprogramowanie: Cisowska-Adamiak, Nadzór: Mackiewicz-Milewska, Rość, Prezentacja wyników badań: Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz,	Opracowanie koncepcji i metodologii badania, kierowanie zespołem badawczym, zebranie materiału badawczego, udział w opracowaniu i interpretacji wyników oraz napisaniu manuskryptów: Mackiewicz-Milewska; Zbieranie danych, analiza danych, projektowanie manuskryptu lub

	Napisanie oryginału manuskryptu: Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz, Korekta, edycja, poprawki manuskryptu: Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz, Cisowska-Adamiak	jego przegląd: Cisowska-Adamiak, Rość, Głowacka-Mrotek, Świątkiewicz,
Publikacja nr 4	Koncepcja badań: Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz, Organizacja i integracja danych: Mackiewicz-Milewska, Cisowska-Adamiak Formalna analiza danych: Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz, Zebranie danych w badaniu: Mackiewicz-Milewska, Metodologia: Mackiewicz-Milewska, Obsługa administracyjna projektu: Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz, Cisowska-Adamiak Źródła: Cisowska-Adamiak Oprogramowanie: Cisowska-Adamiak Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz, Nadzór: Mackiewicz-Milewska validation, Świątkiewicz, Prezentacja danych: Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz, Napisanie oryginału manuskryptu: Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz Korekta manuskryptu, edycja, poprawki: Mackiewicz-Milewska, Świątkiewicz Analiza statystyczna: Pyskir	Opracowanie koncepcji i metodologii badania, kierowanie zespołem badawczym, zebranie materiału badawczego, udział w opracowaniu i interpretacji wyników oraz napisaniu manuskryptów: Mackiewicz-Milewska; Zbieranie danych, analiza danych, projektowanie manuskryptu lub jego przegląd: Cisowska-Adamiak, Świątkiewicz, Pyskir

Tematycznie publikacje, wskazane jako osiągnięcie habilitacyjne, związane są z rozpoznaniem powikłań zakrzepowo-zatorowych u pacjentów po urazach rdzenia kręgowego. Kandydatka zajęła się problematyką powikłań w fazie podostrej i przewlekłej, która jak twierdzi jest problemem rzadziej opisywanym w przeciwieństwie do okresu bezpośrednio po doznaniu urazu. Doktor Mackiewicz-Milewska w ocenie występowania żylnej choroby zakrzepowo-zatorowej (ŻCHZZ), w swoich badaniach wykorzystwała metodę ultrasonografii jak i pomiaru wartości D-dimerów – cząstek peptydowych, powstających jako uboczny produkt procesu fibrynolizy, podczas którego dochodzi do rozpuszczenia istniejącego zakrzepu i przywrócenia płynności krwi. Warto podkreślić, iż ocena wartości D-dimerów - złotego standardu wtórnej aktywacji procesu fibrynolizy-jest zalecana w postępowaniu klinicznym w urazach kręgosłupa. Oba badania w diagnozowaniu zakrzepicy żył głębokich: badanie D-dimerów oraz badanie ultrasonografii dopplerowskiej układu żylnego, najczęściej kończyn dolnych, jest standardowym postępowaniem w tego typu przypadkach klinicznych, co jak sama kandydatka na stopień doktora habilitowanego stwierdza jest zgodne z rekomendacjami „Consortium for Spinal Cord Medicine”, opublikowanymi w 2016 roku.

Niemniej jednak etiologia podwyższonej wartości D-dimerów wskazuje, iż wzrost ich stężenia może towarzyszyć innym stanom lub schorzeniom, w których przebiegu zachodzą

procesy wykrzepiania i fibrynolizy, np. infekcje, nadczynność tarczycy, stany zapalne, nowotwory, udar mózgu i zawał serca czy też urazy. Osoby z badanych grup i opisanych w publikacjach są w różnym przedziale wiekowym. Oprócz informacji o przebytych urazach i długości okresu rehabilitacyjnego, charakterystyka badanych osób jest bardzo ograniczona. Część badań została wykonana w okresie trwania pandemii (tak wynika z dat publikacji), gdzie również odnotowano, w wielu przypadkach u pacjentów, po infekcji wirusem Sars-Cov 2 podwyższoną wartość D-dimerów. Biorąc pod uwagę zarówno wnioski końcowe opublikowanych prac, które „częściowo potwierdzały hipotezę badawczą” nie można wykluczyć innych czynników, które mogły mieć potencjalny wpływ na wartości D-dimerów. Nie umniejszam wartości opublikowanych i już zrecenzowanych prac, ale uważam, że mogą one dopiero stanowić podstawę do dalszych badań w tym temacie. Tym bardziej, iż badania Kandydatki zawierają pewien aspekt nowatorski, nie opisany dotąd w piśmiennictwie światowym, a dotyczący utrzymującego się podwyższonego stężenia czynnika tkankowego TF.

Inne osiągnięcia naukowe i organizacyjne dr Mackiewicz-Milewskiej

W załączonej dokumentacji Kandydatka wykazała współautorstwo dwóch rozdziałów w monografiach naukowych. Ponadto zaprezentowała wyniki swoich badań na 14 konferencjach krajowych i 14 zagranicznych. Wygłosiła również w kraju cztery wykłady na zaproszenie. Brała udział w pracy czterech komitetów organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji (oddziału Kujawsko-Pomorskiego), *International Society of Physical and Rehabilitation Medicine* i Stowarzyszenia „*Pneumologie France Pologne*”

Jak wskazuje Habilitantka, w opisie swoich osiągnięć, od 2010 roku w ramach współpracy z Katedrą Medycyny Sądowej CMUMK w Bydgoszczy jest biegłym sądowym (jak napisano powyżej w autoreferacie jest data rok 2012). W ramach tej działalności wykonała około 100 ekspertyz sądowych.

W załączonej dokumentacji brak jest informacji o doświadczeniu w kierowaniu zespołami badawczymi. Kandydatka nie była kierownikiem grup naukowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Załączona dokumentacja zawiera potwierdzenia odbytych staży zagranicznych. Uważam jednak, iż były to staże mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych Pani Doktor, a nie wyjazdy naukowe. Kandydatka nie udokumentowała

odbitych staży żadną publikacją naukową we współautorstwie z pracownikami jednostek, gdzie staże zostały zrealizowane.

Nic nie wiadomo z załączonej dokumentacji o działalności dydaktycznej Kandydatki (jaki przedmioty prowadzi, jakie programy zajęć opracowała) oraz o osiągnięciach w zakresie ewentualnych prac magisterskich. Pełni obecnie funkcję Kierownika Katedry pod nieobecności Prof. dr hab. Wojciecha Hagnera Hagnera i jak sama wskazała nadzoruje proces dydaktyczny i działalność naukową. Brak jest informacji o tematyce badawczej działalności statutowej prowadzonej w macierzystej jednostce Kandydatki.

Analiza bibliometryczna dorobku wskazuje, iż Kandydatka łącznie opublikowała prace o łącznym współczynniku oddziaływania (Impact Factor) 19.816 pkt, co odpowiada 918.500 punktom ministerialnym na dzień złożenia dokumentacji do Rady Doskonałości Naukowej, czyli 11.05. 2021rok. Prace te nie spotkały się ze szczególnym zainteresowaniem środowiska międzynarodowego, gdyż były cytowane jedynie 36 razy (41 z uwzględnieniem autocytowań), co odpowiada wartości Indexu Hirscha 3. Kandydatka złożyła uzupełnienia danych bibliometrycznych z obowiązującą obecnie punktacją w oparciu o nową listę czasopism, które to uzupełnienie ma datę 18.02.2022 rok. W mojej opinii przyjmuję punktację na dzień złożenia dokumentacji przez habilitantkę, a nie punktację na koniec okresu ewaluacji, kiedy to nowa lista została przygotowana przez ministerstwo i opublikowana w dniu 21 grudnia 2022, czyli po złożeniu dokumentacji do RDN. Zgodnie z rekomendacjami RDN ocenę istnienia znacznego wkładu należy rozpatrywać, biorąc pod uwagę dzień składania wniosku.

Konkluzja

Pani Doktor Magdalena Mackiewicz-Milewska jest doświadczonym lekarzem z najwyższym możliwym stopniem specjalizacji. Bardzo dobrze udokumentowała podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych, który to proces zasługuje na uznanie i gdyby to osiągnięcie stanowiło podstawę do nadania Jej stopnia doktora habilitowanego to z pewnością uzyskałaby aprobatę. Jednak Jej doświadczenie jako badacza naukowego jest bardzo skromne, być może podyktowane koniecznością uzyskania habilitacji jaką powinien mieć Kierownik Katedry Rehabilitacji. Zgodnie z obowiązującymi przepisami „potwierdzenie istnienia cyklu jest możliwe, gdy poszczególne publikacje, zebrane w jedną całość, wskazują na oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, wnosząc znaczny wkład w rozwój określonej

dyscypliny naukowej". Opublikowane prace stanowią ciekawy opis przypadku postępowania klinicznego, który został przeprowadzony w oparciu o obowiązujące procedury postępowania. Nie jest to znaczące osiągnięcie naukowe, natomiast może stanowić podstawę do dalszych badań.

Przygotowany autoreferat wymaga uporządkowania rzeczywistych i najważniejszych osiągnięć Kandydatki. Przedstawioną do recenzji wersję autoreferatu nie czyta się dobrze i na pewno nie uzasadnia przedstawionego problemu jako problemu naukowego, lecz jako przypadku klinicznego (opisanego bardzo skrótowo).

Uważam, iż Habilitantka jest dopiero w trakcie gromadzenia oryginalnego dorobku naukowego, który może stanowić istotny wkład w rozwój nauk o zdrowiu, który obecnie nie jest wystarczający pod względem jakościowym i ilościowym.

Po zapoznaniu się z całokształtem dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Magdaleny Mackiewicz-Milewskiej, stwierdzam, że nie spełnia on kryteriów wymaganych stosowną ustawą przy ubieganiu się o stopień doktora habilitowanego nauk o zdrowiu. W związku z powyższym kieruję do Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, wniosek o niedopuszczenie Pani dr Magdaleny Mackiewicz-Milewskiej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Siemowit